

ефективні моделі управління страховими відносинами в Україні, з метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняного страхового бізнесу.

Примітки:

1. Страховий ринок України: стан та перспективи розвитку: Монографія /За заг. ред. А.А. Мазаракі.-К.Київ.нац.торг.-екон.ун., 2007 р.-460с.
2. Ткаченко Н. В. Вплив іноземного капіталу на розвиток страхової системи України. //Фінанси України. -2007р. - 6. - с. 115-121.
3. Плиса В. Й. Страхування: Навч. посібн. – К.: Каравела, 2005. – 392 с.

Oleh Kiral

Ivan Franko National University of L'viv

THE PROBLEMS OF CONCENTRATION THEN THE UKRAINIAN INSURANCE BUSINESS

Actual problems of insurance market development under the conditions of integration to the world finance system are analyzed in the article. Some positive and negative aspects of capital concentration in the domestic insurance market are investigated.

Юрій Клапків

Тернопільський національний економічний університет

НОВА ЕКОНОМІКА ЯК СТИМУЛ РОЗВИТКУ КОНСОЛІДОВАНОЇ БАНКОСТРАХОВОЇ БІЗНЕС АРХІТЕКТУРИ

Динамічні зміни у бізнес архітектурі фінансових інституцій у розвинених країнах припадають на 90- ті роки ХХ століття, в цей час з'явилась нова категорія ринків, а також наступив небувалий до того розвиток у різноманітних сферах життя, що пов'язані із фінансовими ринками. Цей час спочатку охарактеризували як «постіндустріальне» суспільство та з позиції економіки повнішим є альтернативний термін «нова економіка». За нової економіки вартість фінансової інституції - це складне поняття, що виражене у можливості її реалізації. Основою є бренд та реноме, ключова позиція на ринку та давня історія стабільної діяльності – основоположні фактори вартості фірми. Звичайно, необхідність у капіталі, вкладеному у матеріальні ресурси, не зникає. Це виявляється в тому, що у вартості фінансової інституції дедалі менше значення мають будинки, машини, техніка і тощо. Та в більшій мірі її ціну формують такі ресурси, як ідеї, кваліфікація персоналу, стратегічне поєднання ключових процесів, стратегічні об'єднання фінансових інституцій та об'єднання страхових та банківських послуг з метою отримання конкурентноздатної високотехнічної фінансової послуги із значною інформаційно-аналітичною складовою, що відповідатиме цінностям сучасності. Формування бренда цієї послуги та її значна актуальність для населення дозволяє змінювати пріоритети у розвитку фінансового ринку. На основі цього нова економіка зумовлює формуванню консолідованої банкострахової бізнес архітектури.

Нова економіка сприяє ліквідації географічних і національних кордонів економічного простору. Весь світ є реальним або потенційним клієнтом фінансової інституції, та водночас, будь-яка фірма світової економіки є можливим конкурентом у зв'язку із лібералізацією національного законодавства, яке мінімізує обмеження щодо входу в галузь або дозволяє виконання раніше виключно банківських чи страхових послуг іншим інституціям. Прикладом може бути банківська і страхова гарантія, альтернативність банківського депозиту та договори накопичувального страхування життя чи рахунку у недержавному пенсійному фонді та інші. З цих передумов бере початок стратегія управління і маркетингу: боротьбу за клієнта потрібно вести на всьому світовому ринковому просторі й з орієнтацією на цей же простір варто будувати стратегію конкуренції. Це приводить до небаченого в історії розширення можливостей для досягнення успіху, з одного боку, і збільшення ризику, — з іншого. Процеси у розвитку суспільства стимулюють формування нових моделей задоволення потреби у фінансових продуктах у клієнта. Враховуючи, той факт, що цінова конкуренція має свої обмеження, а сучасний потенційний клієнт, маючи доступ до сучасних джерел комунікації, має можливість досить швидко порівняти пропозицію не лише за ціною та рекламою, але навіть за відзивами користувачів даної фінансової послуги, залишених на ресурсах, що стосуються фінансової тематики.

Економічна доцільність сприяє відмові від фінансового посередника на страховому ринку, де посередником є агент або брокер. Більшою мірою це відобразиться на страхових агентах, що реалізовували прості страхові продукти. Перш за все дана тенденція має два основних прояви - продаж страхових продуктів через мережу Інтернет, що дозволяє клієнту дешевше (на вартість аквізиційних витрат), придбати страховий продукт та через мережу банківських відділень. Для реалізації складнішого страхового захисту необхідно залишається допомога брокера. Також у реалізації, компільованих фінансових продуктів в умовах формування консолідованої банкострахової бізнес архітектури, доцільним є участь банківських відділень. На нашу думку, саме консолідований підхід до банківських та страхових продуктів є тією перевагою, що забезпечить конкурентноздатність фінансової інституції. Це підтверджує французький досвід, де більшість банків має маркетингові договори із компаніями страхування життя або частки в статутних капіталах цих інституцій. Чинником, що сприяв розвитку банкострахування у Франції була економія у коштах дистрибуції, у порівнянні з традиційними каналами продаж. Залучення банків до дистрибуції страхових полісів сприяло скороченню кількості страхових агентів на 50%. Банки розпочали консолідовану банкострахову діяльність, коли відчули необхідність нових фінансових надходжень через зменшення прибутків від традиційної банківської діяльності із розвитком нової економіки. Банки діяли на ринку із високим рівнем конкуренції, водночас страховий ринок із значним потенціалом для росту, характеризувався значно меншим її рівнем. У Франції мав місце, також, ефект наслідування одразу після того, як деякі банки розпочали співпрацю з страховими компаніями, інші суб'єкти також вводили таку модель фінансової архітектури. З часом керівництво приходило до висновку, що припинення цієї співпраці ослабить конкурентну позицію. Консолідація банківського та страхового бізнесу виявилася дуже ефективним засобом у конкурентній боротьбі та способом для збільшення ефективності, дорогої в утриманні, традиційної мережі банківських відділень, а частка продажів страхових продуктів через відділення банку сягнула 67%.

Отже, формування єдиної послуги із банківською та страховою складовою чи пакета послуг задля сприяє зручності клієнта, дозволяє підвищити продажі та забезпечити стабільну лояльність клієнта. Розвиток консолідованої банкострахової

бізнес архітектури відбувається, як наслідок та водночас, в умовах нової економіки. Сама ж консолідація відбувається на рівні фінансових послуг, а в деяких випадках через використання активів для заснування чи придбання установи, компанії партнера на рівні фінансової інституції.

Примітки:

1. Євгеній Савельєв, Віталіна Куриляк Нова економіка: мода чи єдиний шанс для нової країни / Дзеркало тижня № 12 (387) 29 березня — 5 квітня 2002.
2. Роль финансовых супермаркетов // <http://forinsurer.com/public/06/11/03/2637>

Yuriy Klapkiv

Ternopil National Economic University

NEW ECONOMY, AS A STIMULUS OF DEVELOPMENT CONSOLIDATED BANKINSURANCE BUSINESS OF ARCHITECTURE

The article presents is considered on development consolidated banksurance business of architecture of new economy.

Галина Клепар

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПОЛІТИКА ГАРМОНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ В УКРАЇНІ

Фінансова звітність підприємств різних країн має певні відмінності, що значно ускладнює аналіз інформації та прийняття рішень в умовах розвитку міжнародної торгівлі, транснаціональних корпорацій, глобалізації фінансових ринків. Для забезпечення гармонізації фінансової звітності 29 червня 1973 р. було створено Комітет з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО). У травні 2000 р. Комітет перейменовано на Раду з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), а також прийнято новий статут, в якому зазначається, що метою діяльності Ради є не тільки розроблення системи єдиних стандартів і забезпечення їх суворого дотримання, але й забезпечення максимального зближення (конвергенції) національних стандартів бухгалтерського обліку з міжнародними виходячи з найбільш оптимального вирішення питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності [2].

Стандарти розроблені РМСБО в основному визначають методи оцінки й підходи до подання інформації у фінансовій звітності. МСФЗ мають універсальний характер і можуть використовуватись при побудові обліку та фінансової звітності без змін або слугити основою для розробки національних стандартів бухгалтерського обліку, як це сталося в Україні.

Запровадження міжнародних стандартів шляхом їх адаптації до економіко-правового середовища і ринкових відносин в Україні передбачає Програму реформування бухгалтерського обліку, затверджена КМУ від 28 жовтня 1998 року. Реалізуючи зазначену Програму 16 липня 1999 р. прийнято ЗУ "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", розроблено на базі міжнародних стандартів та затверджено наказами Мініфіну 32 національних положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Прийнято:

- постанову КМУ від 14 серпня 2001 р. №1046, якою передбачено застосування у 2003 р. МСБО емітентами, цінні папери яких допущені до торгівлі на організаційно - оформлених ринках, професійними учасниками фондового ринку, інститутами спільного інвестування;

- розпорядження КМУ від 18 січня 2003 р. №25-р, де передбачено перехід акціонерних товариств на МСБО у 2004-2005 рр.

- рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 02.06.2002 р. №126, яким затверджено Програму запровадження фінансової звітності за МСБО компаніями, акції яких знаходяться у лістингу та професійними учасниками ринку цінних паперів. Проте зазначені постанова, розпорядження та рішення фактично не виконуються, оскільки вони не узгоджені із ЗУ "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" [3]. У зв'язку з цим було підготовлено проект змін до цього закону, згідно з яким фінансова та консолідована звітність, що підлягає оприлюдненню, складається за МСФЗ. Внесення зазначених змін по суті означає реалізацію Меморандуму про основні напрями розвитку бухгалтерського обліку в Україні [4], в якому передбачено встановлення різних вимог щодо обсягу розкриття інформації у фінансовій звітності, а саме:

1) підприємства, цінні папери яких обертаються на фондовому ринку, а також підприємства, які відповідно до законодавства зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність (1 рівень), для складання бухгалтерської (фінансової) та консолідованої бухгалтерської (фінансової) звітності застосовують МСФЗ;

2) підприємства, що не випускають в обіг цінних паперів і не зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність (2 рівень), застосовують національні П(С)БО;

3) підприємства – суб'єкти малого підприємництва (3 рівень) застосовують спрощену систему правил і процедур бухгалтерського обліку та бухгалтерської (фінансової) звітності, включаючи можливість оцінки активів за історичною собівартістю.

В Україні станом на 2007 р. МСФЗ є обов'язковими тільки для банків. Дані фінансово-кредитні установи застосовують МСФЗ з 1 січня 1998 р. Зокрема, на використання МСФЗ при складанні фінансових звітів вказують деякі українські компанії (наприклад International Ukrainian Airlines та Ukrtechflot). Слід зазначити, що для того, щоб полегшити завдання переходу з національних на міжнародні стандарти, РМСБО у червні 2003 р. прийняла МСФЗ 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності", який носить ретроспективний характер.

З ціллю подальшої конвергенції національних стандартів бухгалтерського обліку з міжнародними, слід зазначити відмінності між ними, що зберігаються (та навіть зростають) внаслідок: 1) чіткої регламентації форм фінансової звітності в Україні і майже відсутності умов для застосування принципу "суттєвості"; 2) відсутності в Україні певних стандартів, адекватних міжнародним (зокрема МСБО 34, 35, 41); 3) змін, внесених до МСФЗ у 2003-2007 рр. Конкретні приклади цих відмінностей наведено далі в розрізі окремих фінансових звітів.

СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ВІДКРИТОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Матеріали
міжнародної наукової
студентсько-аспірантської конференції
16-17 травня 2008 р.
м. Львів

Львів
2008